והתניא דמים הטעונין יסוד טעונין כיבוס ומחשבה מועלת בהן והמעלה מהן בחוץ חייב ודמים הנשפכין לאמה אין טעונין כיבוס ואין מחשבה מועלת בהן והמעלה מהן בחוץ פטור מאן שמעת ליה דאמר מעלה מהן בחוץ חייב רבי נחמיה היא [א] וקאמר טעון כיבוס ומחשבה מועלת בהן והתניא יצאו שירים והקטרת אימורין שאין מעכבין את הכפרה שאין מחשבה מועלת בהן [ב] כי תניא ההיא בשלש מתנות שבחטאת אי הכי טעונין יסוד לקרן אזלי אימא ניטענין יסוד ומחשבה מועלת בהן האמרת לא שרי' ולא מפגלא ולא עיילא לגואי כסופן אלא כי תניא ההיא בדמים הפנימים אבל בדמים החיצונים מאי פטור אדתני דמים הנשפכין לאמה ליפלוג וליתני בדידה במה דברים אמורים בדמים הפנימים אבל בדמים החיצונים פטור הא מני רבי נחמיה היא דאמר שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב ולא מתני ליה תלתא פטורי לבהדי תלתא חיובי רבינא אמר מן הקרן [ג] ממש מן היסוד מן הראוי ליסוד אמר ליה רב תחליפא בר גזא לרבינא אימא אידי ואידי ראוי הוא [ד] האי מאי השתא ראוי לקרן אמרת לא ראוי ליסוד מיבעיא אלא מן הקרן ממש מן היסוד מן הראוי ליסוד: כל הניתנין על מזבח הפנימי כו': ת"ר 1ועשה כאשר עשה מה [ה] בא ללמוד לכפול בהזאתו ולמד שאם חיסר אחת מכל המתנות לא עשה ולא כלום אין לי אלא מתן שבע שמעכבות בכל מקום מתן ד' מניין ת"ל כן יעשה לפר זה פר יום הכפורים

רש"י

[והסגיא. בניחותא]: **דמים הטעונין יסוד.** הייגו שירים שטעון [ו] שפיכת יסוד: **מחשבה מועלת בהן.** אם חישב בשפיכתן על מנת לאכול בשר למחר. ולקמן רמינן עלה: **ודמים הנשפכין לאמה.** שנפסלו ושופכין אותן לסילון שבעזרה המוליא [ז] לנחל קדרון: **כי תניא ההיא.** דמחשבה מועלת בהן: **בשלש מתנות כו'.** וכולה חדא מלתא היא דמסקנא דקושיא היא ולאו שינויא. כלומר לא תשמע מיניה דשירים טעון כיבוס ואפי' לר' נחמיה דהך ברייתא בשלש מתנות שבחטאות: **נטענין יסוד.** מלות טעינת יסוד עליהם ששופך שיריהם ליסוד: ה"ג **אלא כי תניא ההיא בדמים הפנימיים.** ולעולם בשירים וכמ"ד לקמן [ע"ב] שירים הפנימים מעכבי הילכך חשיבי לפגל לענין [ח] חוץ ולענין כיבוס: **ור' נחמיה היא דאמר.** אף שירים החיצונים שהקריבן בחוץ חייב ומשום הכי לא מצי לפלוגי בדידה: **דלא מתני ליה תלתא פטורי.** בחיצונים: **לבהדי תלתא חיובי.** דתנא בפנימיות דבשלמא בכיבוס ובמחשבה מצי לפלוגי אבל בהעלאת חוץ לא מצי למיתנייה: **רבינא אמר.** הא דפרכת לעיל וליטעמיך מן היסוד הוא דאין טעון כיבוס הא מן הראוי ליסוד כו' לאו פירכא היא דמן הקרן מן הקרן ממש קאמר הא מן הראוי לקרן כגון שלש מתנות שבחטאת טעון כיבוס כדרב פפא והא דתנן בהו [ט] מן היסוד לאו מן היסוד ממש דתידוק מינה הא מן הראוי ליסוד טעון כיבוס ותקשה לך אלא מן הראוי ליסוד קאמר ואשמעינן דמשכלתה זריקה אין השירים טעון כיבוס דאילו מן היסוד ממש לא איצטריכא ליה דהשתא מן הקרן אמרת לא מן היסוד מיבעי: **ואימא אידי ואידי ראוי.** וקמ"ל דיש לך ראוי לקרן ואין טעון כיבוס ואיזה זה שלשה מתנות שבחטאת: **ראוי לקרן אמרת לא.** משנתן מתנה ראשונה ממעטת לכוליה דם מכיבוס: **ראוי ליסוד.** דכבר נגמרו מתנותיו מיבעיא ליה למיתני בתמיה הא מקמייתא אידחי ליה מכיבוס: **אלא ודאי מן הקרן קרן ממש.** אבל הראוי לקרן כל זמן שלא גמר מתנותיו טעון כיבוס והדר אשמעינן דמן הראוי ליסוד אין טעון כיבוס ולמעוטי שירים דאי מן היסוד ממש לא איצטריכא ליה: **ועשה כאשר עשה.** בפר העלם דבר (א) לאחר שפי' בו כל מתנות דמו שנה לכתוב ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת וגו' ומקרא שאינו צריך הוא שהרי כל עבודותיו נתפרשו [י] חוץ מיותרת הכבד ושתי הכליות שהוא צריך ללמוד מפר כהן משיח האמור למעלה הימנו והא ליכא למימר דלהכי הדר ואקשינהו להא מלתא דהאי קרא כתיב ביה כפרה וכפר עליהם וגו' ואימורין לא מעכבי כפרה אלא כולה לדרשא וסרסהו דע"כ לא מצי למימר כדכתיב כאשר עשה [יא] לדם הפר דמשמע מאחרינא [יב] יליף דלא חסר מידי דניבעי למילפיה אלא ועשה כאשר עשה לכפול באזהרת הזאות שלו והכי משמע [יג] כאשר עשה (לו) כאשר כתבתי לך כל עשיותיו ושנה עליהם לעכב שאם חיסר כו'. כן שמעתי במנחות: **מתן שבע.** על הפרכת שמעכבות בכל מקום. לקמן מפרש: **מתן ארבע.** שאין מעכבות בחטאת החיצונה כדאמרינן לעיל מניין שמעכבות בקרנות הפנימי. ולקמן פריך למה לי קרא (ב) האי כפילא ועשה [יד] כאשר עשה נמי עלייהו קאי דהא אינהו נמי בהדיא כתיבו: **תלמוד לומר כן יעשה לו.** חזר וכפל ואם אינו לענין מתן שבע תנהו לענין מתן ארבע: **לפר זה פר יום הכפורים.** להשוותו לפר העלם דבר. ולקמיה מפרש למאי הילכתא: כאשר

תוספות

הא מני רבי נחמיה היא דאמר שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב ולא מיתני [טו] **תלתא פטורי בהדי תלתא חיובי.** כולה סוגיא דשמעתא משמע [טז] דרבי נחמיה איירי בדמים החיצונים והקשה הרב רבי יעקב מאורליינ"ש דלקמן בסוף השוחט והמעלה (דף קיא.) אמרינן והשתא דאמר רב אדא בר אהבה מחלוקת בשירים הפנימים אבל בשירים החיצוני' דברי הכל אין מעכבין וכי [יז] קאמר ר' נחמיה בשירים הפנימים ועוד קשה דקאמר [יח] [א"ר יוחנן] ר' נחמיה כדברי האומר שירים מעכבין והכא אשכחן חיצונים [יט] דמקריבן בחוץ חייב ואינן מעכבין דקאמר הכא לר' נחמיה בדמים החיצונים תרי פטורי וחד חיובא וכיון דאין מחשבה מועלת בהן ואין טעונין כיבוס א"כ לא מעכבי ועוד דאי שירים הניתנין ליסוד בדמים החיצונים מעכבי א"כ מצינו דמים חציין למטה וחציין למעלה ובחד מקום לא אשכחן כדאמר לעיל ד] ועוד מי עדיפי משלש מתנות שבחטאת ועוד אמרינן בסוף השוחט והמעלה (לקמן דף קיב.) גבי חטאת שקיבל דמה בשתי כוסות דמוקי לה כר' נחמיה משל למה"ד כו' ומוקי לה בשעיר נשיא אלמא ר"נ בחיצונות איירי דומיא דשעיר נשיא מיהו הא לא קשיא אע"ג דהמשל איירי בשעיר נשיא מ"מ [כ] רישא לא הוי בשעיר נשיא וי"ל סוגיא דשמעתא אתיא דלא כר' יוחנן ובריי' לא קשיא לר' יוחנן דהא דלא מפליג בדידיה משום דכולה בפנימיים קמיירי (תוס') ויש לפרש [כא] א"ר יוחנן ר' נחמיה כמ"ד [כב] שיריים הפנימיים מעכבי ואילו היה עושה אותה [כג] בחוץ חייב א"כ יש לחייב אף בחיצונים אע"ג דלא מעכבי דגמרי' מאיברים ופדרים ואי פרכת מה לאיברים ופדרים שכן תחילת עבודה שיריים פנימיים יוכיחו ואי פרכת מה לשיריים הפנימיים שכן מעכבין איברים ופדרים יוכיחו ול"ע [כד] דהא שיריים הפנימיים קורא אותן תחילת עבודה לקמן (הגהה) ור"ת השיב לו [כה] דאמת הוא דר' נחמיה אף בשירים (ג) החיצונים איירי מדקתני שירי הדם סתמא ל"ש פנימים ול"ש חיצונים והכי פי' דשמעתא דסוף השוחט והמעלה (ג"ז שם) והשתא דא"ר אדא בר אהבה מחלוקת בשירים הפנימים אבל חיצונים דברי הכל לא מעכבי וכי קאמר ר' יהודה [כו] בשירים הפנימים פירוש כי קאמר דשירים מעכבי מוכלה מכפר היינו בשירים הפנימים וכי תניא ההיא בשירים החיצונים פי' ההיא דר' נחמיה ור' עקיבא בשירים החיצונים כל זה מדברי רב אדא ולדבריו דרבי עקיבא הש"ס קאמר דמה שאמר ר"ע שירי הדם שירי מצוה הן משמע [כז] ל"ש פנימים ולא שנא חיצונים לא קשיא לרב אדא דר"ע לדברי עצמו השיב לך [כח] דפליג אדר' יהודה [כט] ואית ליה שירים אין מעכבים אפי' בפנימים ורבי נחמיה ס"ל לעולם דפנימים מעכבין ושירים חיצונים אין מעכבין אפ"ה [ל] חייבין בחוץ ור' יוחנן היה סובר דאף חיצונים מעכבין לר' נחמיה ובזה לא היה מוקשה [לא] דמנא שום תנא דסבר חיצונים מעכבים דודאי איכא שום תנא דאית ליה האי סברא דחיצונים מעכבין אלא בזה איתותב [לב] דרבי נחמיה הוה ס"ל דחיצונים מעכבין וטעמא דר' נחמיה דמחייב בחוץ משום עיכובא הוא דהא ודאי ליתיה וק' לפר"ת דע"כ ליכא שום תנא שיאמר שירים החיצונים [לג] מעכבין כדפרישי' דלא מצינו דמים שחציין למטה וחציין למעלה ועוד דלא אפשר לומר כן לר' נחמיה שירים החיצונים מעכבין כדמוכח בסוף הוציאו לו (יומא דף ס.) דפליגי ר' יהודה ור' נחמיה בדברים הנעשין בבגדי לבן בחוץ דלרבי יהודה לא מעכבי ולרבי נחמיה מעכבי דמפרש ר' יוחנן דשניהם מקרא אחד דרשו והיתה זאת לכם וגו' וכתיב זאת וכתיב אחת חד לר' יהודה חד למעוטי בגדי לבן בחוץ וחד למעוטי בגדי זהב בחוץ ולרבי נחמיה חד למעוטי בגדי זהב וחד למעוטי שירים דלא מעכבי והתם [לד] פריך [שפיר] דרבי יוחנן אדרבי יוחנן מההיא דלקמן דקאמר ר' יוחנן דתני ר' נחמיה לדברי האומר שירים מעכבין קשיא: **ועשה לפר** [לה] **כאשר עשה.** פי' בקונט' בפר העלם דבר של צבור כתיב ומקרא שאינו צריך הוא שהרי כל עבודותיו נתפרשו בו חוץ מיותרת הכבד ושתי הכליות שהוא צריך ללמוד מפר כהן המשיח האמור למעלה

מסורת הש"ס

א) ע' ירוש' יומא פ"ה ה"ו, ב) [לעיל לח: ושי"נ], ג) מנחות כז. ת"כ ויקרא חובה פרש' ד פ"ו ה"ה, ד) [דף לח.]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ועשה וכו' דבר כתיב לאחר: כצ"ל (ב) ד"ה מתן ד' וכו' למה לי קרא הא האי: (ג) תוס' ד"ה הא מני וכו' ור"ת השיב וכו' החיצונים איירי. נ"ב ועי' בפירש"י בע"ב [בסופו] ד"ה שפיכת שירים:

גליון הש"ס

גמ' יצאו שירים והקטרת אימורין. לעיל דף יג ע"א:

שינויי נוסחאות

[illegible]

תורה אור

1. וְעָשָׂה לַפָּר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת כֵּן יַעֲשֶׂה לּוֹ וְכִפֶּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לָהֶם: ויקרא ד, כ

מוסף רש"י

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]

[illegible]